
ADVIES

Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het Wetboek van 25 maart 1999 van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid en tot wijziging van bepaalde aanverwante wetgevingen

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	17-12-25
Advies aangenomen door de Raad voor het Leefmilieu op	28-01-26

Vooraf

Op 17 december 2025 heeft de **Raad voor het Leefmilieu** (hierna “de Raad”) een adviesaanvraag van de regering ontvangen over een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het Wetboek van 25 maart 1999 betreffende de inspectie, preventie, de vaststelling en bestraffing van overtredingen op het vlak van milieu en milieuaansprakelijkheid, alsook bepaalde aanverwante wetgevingen.

Dit voorontwerp van ordonnantie kadert in de eerste plaats in de omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1203 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht en tot vervanging van de Richtlijnen 2008/99/EG en 2009/123/EG. Deze nieuwe richtlijn versterkt het Europese kader voor de bestrijding van milieumisdrijven, met name door een harmonisatie van strafrechtelijke begrippen, een verzwaring van de sancties en een grotere aandacht voor schade veroorzaakt aan ecosystemen.

In het Brussels gewestelijk recht houdt deze omzetting een aanpassing in van het Wetboek van inspectie, dat de inspectie- en sanctietaken bij milieuovertredingen regelt, alsook gerichte aanpassingen in verschillende aanverwante wetgevingen.

Ten tweede beoogt het voorontwerp de samenhang van het Wetboek van inspectie te waarborgen met de hervorming van het Belgisch Strafwetboek die voortvloeit uit de wet van 29 februari 2024 en op 8 april 2026 in werking zal treden. Deze hervorming introduceert nieuwe begrippen, herzielt de structuur van de overtredingen en wijzigt het straffenstelsel, wat een actualisering van het gewestelijk strafrechtelijk kader op milieugebied noodzakelijk maakt.

Ten slotte bevat het voorontwerp van ordonnantie een wijziging van de ordonnantie van 16 mei 2019 betreffende het beheer en de bescherming van niet-bevaarbare waterlopen en vijvers. Deze aanpassing is bedoeld om tegemoet te komen aan een ingebrekestelling van de Europese Commissie wegens niet-naleving van de Kaderrichtlijn Water, met name wat betreft de procedures voor de herziening van de vergunningen voor wateronttrekking.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De **Raad** neemt akte van het voorontwerp van ordonnantie en staat positief tegenover de doelstellingen ervan, namelijk het versterken van het gewestelijk strafrechtelijk kader op het vlak van milieu, het waarborgen van de samenhang met het Europese recht en de hervorming van het Belgisch Strafwetboek, evenals het voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water.

De **Raad** wijst er echter op dat het belangrijk is om duidelijk en adequaat te communiceren over de wijzigingen van het kader van overtredingen en sancties, met name aan de betrokken actoren, om ervoor te zorgen dat deze goed worden begrepen en effectief zijn.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Begrip van ecosysteem

Hoewel de definitie van het begrip “ecosysteem” in dit voorontwerp van ordonnantie rechtstreeks is ontleend aan Richtlijn (EU) 2024/1203 en de speelruimte van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bij de omzetting ervan beperkt is, wil de **Raad** toch de aandacht vestigen op de belangrijke uitdagingen die de interpretatie en de toepassing van dit begrip met zich meebrengen.

De **Raad** merkt namelijk op dat het begrip ecosysteem, dat afkomstig is uit de wetenschap, een complexe en dynamische realiteit omvat en dat bepaalde formuleringen moeilijk te begrijpen of door te voeren kunnen zijn in het kader van de beoordeling van milieuovertredingen en milieuschade. In dit verband benadrukt de **Raad** het belang van een juridisch veilige en wetenschappelijk begrijpelijke toepassing om een coherente interpretatie door alle betrokken actoren te waarborgen.

*

* *